

EKSÜ e-kuukiri / september 2017 (20)

- Tähtsad uudised
- Kultuuriseltside põnevaid tegemisi
- Kultuuriseltside eelolevad sündmused
- Huvitav ja kasulik
- Ilmunud kirjasõna
- Rahastusvõimalused

TÄHTSAD UUDISED

Augustis toimus Eesti Kultuuriseltside Ühenduse esimene kahepäevane suvekool "Heas seltskonnas"

4.-5. augustil 2017 said Toilas kokku poolsada eesti seltside eestvedajat nii siit- kui sealtpoolt piiri. Kaugemad külalised olid kohale jõudnud Kanadast Portlandist ja Siberist Krasnojarski kraist.

Tutvuti Toila seltsi- ja kultuurieluga, artuleti seltside elujõuallikate ning võimalike koostööprojektide üle.

Kõigest toimunust saab täpsemalt lugeda:

- [suvekooli kroonikast](#);
- livi Zajedova [suvekooli lühikokkuvõttest](#);
- ajalehe Põhjarannik artiklist, autor Sirle Sommer Kalda.

Vt ka suvekooli [pildigaleriid](#).

Seltside ja noorte koostööprojekt: filmikonkurss

Eesti Kultuuriseltside Ühendus kutsub noori osalema lühifilmide konkursil „**Seltsis segasem**“.

Konkursil osalemiseks tuleb teha ühest seltsist, kelle jaoks on oluline hoida eesti kultuuripärandit, 3–5 min pikkune lühifilm, kus tutvustatakse vabas vormis selle seltsi tegevust.

Kas Sina tead, mis on selts? Millega seal tegeletakse? Miks inimesed tahavad osaleda seltside töös?

Konkursi tähtaeg on **15. oktoober 2017**.

Täpsemad konkursi tingimused leiab [siit](#).

Kultuuriseltside festival "Sajaga seltsis"

3.-4. augustil 2018 korraldab Eesti Kultuuriseltside Ühendus Tartus EV 100 tähistamiseks kultuuriseltside festivali "**Sajaga seltsis**".

3. august toimuvad mõttetalgud "Seltsid eestluse kandjana" ja 4. augustil pidupäev "Ikka üheskoos".

Pange kuupäevad endale kirja ja jälgige uudiseid meie kodulehel!

Kotkajärve Metsaülikooli avaldus eesti rahvale

Äsja 50. juubelit tähistanud Kotkajärve Metsaülikooli osalejad tervitavad ja õnnitlevad eestlasi üle ilma Eesti Vabariigi läheneva 100. sünnipäeva puhul.

Tänavuse Kotkajärve Metsaülikooli põhiteema oli põlisrahvad. Me näeme, et põlisrahvad on olnud kõige edukamad looduskeskkonna, kultuuri ja keele järjepidevuse tagajad ja säilitajad kogu maailmas. Me leiame, et eesti rahvas vastab kõigile ÜRO põlisrahvaste konventsioonis väljatöötatud kriteeriumitele ja tingimustele, seepärast soovime kaaluda eestlaste põlisrahvaks tunnustamist oma ajaloolisel etnilisel ja keelelisel territooriumil. [Loe edasi](#)

TUTVUSTAME JUUBILARE

Narva-Jõesuu Eestlaste Seltsi Kalju 25 tegevusaastat

Seltsi asutamine on seotud Eesti iseseisvuse taastamisega, kuid asutamise üldkoosoleku sattumine 20. augustile 1992 on pigem kokkusattumus. Selts loodi selleks, et eestlaste hääl rohkem välja kostaks, nimeks pandi omaaegse Narva-Jõesuu karskusseltsi (loodud 12. detsembril 1899) eeskujul Kalju. [Loe edasi](#)

KULTUURISELTSIDE PÕNEVAID TEGEMISI SIIT JA SEALPOOLT PIIRI

Tallinna Võru Seltsi suvised tegemised

Tallinna Võru Seltsi liikmete sellesuvisest tegemistest tasub ära märkida kolm tähtsamat:

- 6.–9. juuli pärimustantsufestival Võrus
 - 4.–5. august EKSÜ Suvekool Toilas
 - 11.–13. august Kaika Suveülikool Kornetis
- [Loe edasi](#)

Eesti kultuuri ja traditsioonide tutvustamine Tšehhis

Juulis oli Tšehhi-Eesti Klubi (TEK) välisesindaja livi Zajedova kutsutud esinema ettekandega "Eesti folklooriarengu peegeldus

rahvusvahelisel Folkloori ja Muusika Kollokviumil Oslavous. Augusti lõpuni oli Tšehhi linnas Poběžovice väljas Eesti Tantsupidude näitus (26. juuli -31. august 2017). [Loe edasi](#)

Peterburi selts tantsis ja laulis suve soojaks

Peterburi Eesti Kultuuriseltsi rahvatantsurühm Neevo ja laulukoor Kaja esinesid suvel Tartus, Suure-Jaanis, Viiburis ja loomulikult ka Peterburis.

[Loe edasi](#)

Siberi eestlastel oli suurepärase suvi!

Krasnojarski Rahvuskultuuri Autonomia „EESTI” korraldas mitu eesti juurtega inimesi kokkutoovat sündmust, kuhu külalised jõudsid ka kaugelt kodumaalt Eestist.

[Loe edasi](#)

III pillilaager puuetega inimestele

III pillilaager puuetega inimestele toimus **12.–15. juulil 2017** Tartus Tartumaa Rahvakultuuri Keskseksi (TRAKS) saalis.

Õpetajateks olid Kulno Malva (akordioni ja väikepillide meistrdamine) ja Toivo Sõmer (kannel, kitarr, löökriistad). Kogu õppijaskond töötas suure vaimustusega ning asutas ka laagri kuke-

ja roopilliorkester. [Loe edasi](#)

Rakke Valla Hariduse Seltsi külaskäik Eesti Rahva Muuseumi

8. augustil 2017 sai teoks Rakke Valla Hariduse Seltsi pere külaskäik Tartusse Raadile, ERM-i uude koju.

Teejuhiks selles eestlaste kõige suuremas varaaidas muuseumi koostöövõrgustiku koordinaator ja suurepärase giid Sirje Madisson. [Loe edasi](#)

Eduard Ahrensi päev Kuusalus

10. augustil 2017, lauritsapäeval, toimus eesti kirjakeele arendajale Eduard Ahrensile pühendatud keelekonverents ja mälestusmärgi avamine Kuusalus.

Päev algas mälestushetkega Vabadussõja mälestussamba juures Kuusalu kalmistul, jätkus jumalateenistusega kiriku õues ning Eduard Ahrensi mälestusmärgi avamisega Kuusalu vana pastoraadi esisel platsil. Eduard Ahrensile pühendatud teemakohane keelekonverents toimus Kuusalu rahvamajas. [Loe edasi](#)

[Loe edasi](#)

Johannes Aaviku Seltsi arvamusefestivalil

12. augustil 2017 korraldas Johannes Aaviku Selts koostöös Tallinna Ülikooli teaduskeelekeskuse ja Eesti Keele Instituudiga Paldiskis arvamusefestivalil osalusedemokraatia alal arutelu „Kuidas hallata ja vallata halduskeelt?”

Arvamusefestivalil oli kahel päeval kokku 160 arutelu, meie arutelul osales umbes 30 huvilist.

[Loe edasi](#)

ERMi Sõprade Selts rändas Väina jõe kallastel

10.–13. augustil 2017 käis ligi 50 Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Seltsi liiget kultuureisil Lätimaal ja Valgevenes.

Kevadisel reisil Baskimaale kohtusime kuulsas Bilbao Guggenheimi moodsa

kunsti muuseumis 20. sajandi ühe omapärasema kunstniku Mark Rothko töödega ja imetlesime väljapanekut paljude lemmiku Marc Chagalli loomingust. Nüüd külastasime paiku, kus need kunstiajaloo ikoonilised esindajad sündisid. [Loe edasi](#)

SELTSID JA NOORED

Märtsi kuukirjas kutsusime väliseesti noori osalema erinevates laagrites Eestis, järgnevalt väike ülevaade ühest laagrist.

Suvelaager innustas väliseesti noori Eestis ülikooli astuma

Augusti esimesel nädalal kogunes Tartusse suvelaagrisse 23 eesti juurtega noort vanuses 15–19 aastat, kellest kuus elavad Eestis ning 17 välismaal. Lisaks Eestis elavatele noortele saabus Tartusse laagrilisi Austraaliast, Iirimaaalt, Kanadast, Leedust, Lätist, Norrast, Saksamaalt, Soomest ja USAst.

Laagri korraldas Eesti Naisüliõpilaste Selts sooviga teha oma poolt oluline kingitus Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks ning tähistamaks ka oma 105. sünnipäeva. [Loe edasi](#)

Eesti ja soome muuseumide sõbrad saavad kokku

Augusti lõpus ja septembri alguses külastasid ERMi nii Vellamo Merekeskuse, Soome Rahvusemuuseumi kui ka Soome Postimuuseumi töötajad koos muuseumide ümber koondunud sõprade seltside liikmetega.

Septembris esineb ERMi Sõprade Selts ettekandega Soome muuseumite sõprade seltside aastakogunemisel Vellamo Merekeskuses Kotkas. [Loe edasi](#)

Kohtumisi väliseesti laululastega

30. juuni - 2. juuli toimus XII noorte laulu- ja tantsupidu „Mina jään“. Laulupeol sai väliseesti laululaste ja nende õpetajatega kokku Ivi Zajedova, EKSÜ juhatuse liige.
[Loe edasi](#)

MIS TOIMUB – september/oktoober

- 1. sept** ERMi sõbrad võtavad vastu Soome Postimuseumi töötajaid ja sõpru.
- 3. sept** Kontsert ja ajalookonverents „Eestluse isa Jaan Tõnisson“ Kalmetu Põhikoolis, Muldade Selts. [Loe edasi](#)
- 9. sept** Rakke Valla Hariduse Selts külastab Tallinna Loomaaeda. Metsatöötajate päev, korraldab Jõgevamaa Metsaselts.
- 9.-10. sept** ERMi Sõprade Selts on kutsunud esinema Soome muuseumite sõprade seltside aastakogunemisel Vellamo Merekeskuses Kotkas.
- 17. sept** Viru-Nigula Hariduse Seltsi tervisepäev Pada-Arukülas, Viru-Nigula vallas Lääne-Virumaal.
- 23. sept** Kanepi Laulu Seltsi „Sügislaul-väljanäitus“.
- 26. sept** Mulgikultuuri esitluspäev Holdres.
- 30. sept** Mihkelpäev Siberis, Haida küla kultuurimajas Partizani rajoonis, korraldab Krasnojarski Rahvuskultuuri Autonoomia „EESTI“. [Loe edasi](#)
-
- 1. okt** Tallinna Võru Seltsi suurog.
- 9.-15. okt** Täiskasvanud õppijate nädal Muugal.
- 13. okt** Johannes Aaviku Selts – 25! Keeleuueenduse seminar.
- 15. okt** Viru-Nigula Hariduse Seltsi tervisepäev Toomika külas, Viru-Nigula vallas Lääne-Virumaal.
- 26. okt** Mulgi XI konverents Mustlas.
- 28.-29. okt** Krasnojarski Rahvuskultuuri Autonoomia „EESTI“ korraldab Soome-Ugri festivali.

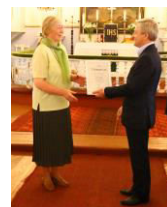
Eesti rahvuste päev

24. septembril tähistatakse Eesti rahvuste päeva, mis meenutab Eestimaa Rahvuste Foorumi esmakordset kogunemist 1988. aastal ning on pühendatud kõigile Eestimaal elavatele rahvustele. [Loe edasi](#)

TUTVUSTAME TUNNUSTATUID

Jakob Hurda nimelised rahvuskultuuri auhinna laureaadid selgunud

Jakob Hurda nimeline Põlva Rahvahariduse Selts andis **23. juulil 2017** Põlva Maarja kirikus üle 26. Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinnad. Auhinna pälvimid Põlva kodu-uurija **Asta Pintsaar** ja kirjanik ning setu kultuuri **edendaja Ilmar Vananurm**. [Loe edasi](#)

Parimad harrastusteatriid selgusid Toris

13. augustil 2017 lõppes XVII külateatrite festival. Kolmel päeval astus erinevatel lavadel üles 33 näitetruppi. Kuna kolmel laval toimus tegevus üheaegselt, siis töötas ka kolm žüriid. Oma arvamusd teinunud festivali kohta esitavad kaks žürii liiget - Tiit Alte ja Tea Merivald.
[Loe edasi](#)

HUVITAV JA KASULIK

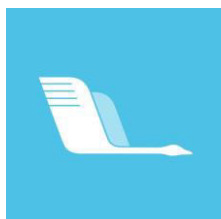
Üleilmakoolil algab uus õppeaasta

Eestikeelse Hariduse Selts alustab e-kursustega väljaspool Eestit elavatele õpilastele 2017.-2018. õppeaastal.

Kursused toimuvad ajavahemikus 15. september 2017 – 15. mai 2018 Moodle'i õpikeskkonnas. Õppetöö toimub kuude kaupa, iga kuu alguses avanevad õpilasele uued ülesanded ja harjutused, millega ta kuu jooksul tegeleb ja õpetajale saadab. Õpilane saab oma töö kohta õpetajalt individuaalset tagasisidet. [Loe edasi](#)

Veebisaade “Globaalsed eestlased”

Juba üle aasta on veebis kuulata veebisaade “Globaalsed eestlased”, mille eesmärgiks on luua mälu pilt Eesti mõtlejatest üle maailma, ennast avada ja üksteiselt õppida. Saatekülalisteks on rahvusvahelisel areenil tegutsevad eestlased või eesti juurtega inimesed erinevatelt eluvaldkondadelt – arstid, ettevõtjad, kunstnikud, poliitikud, heliloojad, sportlased jpt. Saate läbivateks teemadeks on lisaks ka Eesti käekäik, eestlus globaliseeruvus maailmas, meie ühiskondlik küpsemine ja vabaks kasvamine, ning mida saaks igaüks oma elus teha selleks, et rahvusvahelises konkurentsivõitluses võita?
Saatejuhiks on Rainer Sternfeld, eesti ettevõtja Silicon Valleys. [Kuula saateid](#)

RAHASTUSVÕIMALUSED JA TÄHTAJAD

Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Kohaliku omaalgatuse programmi saab taotlusi esitada **2. oktoobrini**.

Kohaliku omaalgatuse programmi eesmärk on kohaliku arengu ja kogukondade elujõulisuse edendamine kogukondliku initsiatiivi, koostöö ja identiteedi tugevdamise ning kohalike elanike teadmiste ja oskuste kasvu kaudu.

Programmist saab taotleda toetusi kahest erinevast meetmest:

- kogukonna areng;
- elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamine.

[Loe edasi](#)

Integratsiooni Sihtasutus

Konkurss lõimumisvaldkonna 2016.-2017. aasta arenduspreemiatele

Arenduspreemiad on Integratsiooni Sihtasutuse avalikud preemiad, mille eesmärk on väärtustada lõimumisvaldkonna arendamist, sh innovaatilist ja mitmekülgset lähenemist erinevatest rahvustest inimeste koostöötegevustesse kaasamisel.

Taotluste esitamise tähtaeg on **25. september 2017**.

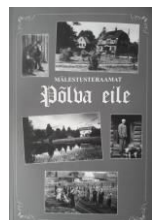
Väliseesti seltsidele avaneb oktoobrist rahvuskaaslaste programmi väliseesti kultuuriühingute projektikonkurss ja Eesti Vabariik 100 väliseesti kultuuriühingute projektikonkurss.

Avanevate konkurssidega saab lähemalt tutvuda [siin](#).

IN MEMORIAM - Helmut Piirimäe 1930-2017

Lahkunud on vankumatu keelekaitsja Helmut Piirimäe (8.IX 1930–21.VIII 2017)

Helmut Piirimäe sündis 8. septembril 1930. aastal Viljandimaal Uue-Põltsamaa vallas. Ta lõpetas Tartu ülikooli ajaloo erialal 1955. aastal ja 1977 valiti üldajaloo professoriks, kellena töötas kuni emeriteerumiseni 1996. aastal. Piirimäe üks peamisi uurimisteemasid oli Eesti ajalugu Rootsi võimu all 17. sajandil, sealhulgas ka Tartu ülikooli ajalugu. Ta oli aktiivne Eesti Keele Kaitse Ühingu tegevliige ja kogumiku Keelekaitsja üks silmapaistvamaid autoreid. [Loe edasi](#)

ILMUNUD KIRJASÖNA

Raamatu **"Põlva eile"** esitlus toimus **27. juunil 2017** Põlva Keskraamatukogus.

Raamat on jätkuks fotoalbumile "Põlva eile ja täna" (esmatrükk 2008). Raamatusse on **Sirje Vill** koondanud põlvalaste mälestused läbi aegade. Väga paljud neist kogus omal ajal tema abikaasa Rein Vill (1944-2007). Osa mälestusi on varem trükkis ilmunud. Nii on avaldatud katkendid J. S. Panius-Semmiste väljaandest "Kodus ja võõrsil" (1930) ja Bernd Nielsen-Stokkeby raamatust "Mälestusi Eestimaalt" (1993).

Eesti Folkloorinõukogu septembri kuukiri, [loe edasi](#)

Integratsiooni Sihtasutuse septembri kuukiri, [loe edasi](#)

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate teateid ja kajastusi oma sündmustest aadressile kultuuriseltsid@gmail.com

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile kultuuriseltsid@gmail.com

EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja [FBs](#)

E-kuukirja toimetavad EKSÜ tegevjuht Margit Reinkubjas ja EKSÜ juhatuse liige Külli Ots